

Výroba perníku (kód: 29-003-E)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Potravinářství a potravinářská chemie (kód: 29)
Týká se povolání:	Pekař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příjem a uchovávání surovin, polotovarů a přísad pro výrobu perníků	3
Volba technologického postupu pro výrobu perníků a výrobků z perníkového těsta	2
Příprava, výpočet spotřeby a úprava surovin pro výrobu perníků	3
Zhotovování těst dle receptur pro výrobu perníků	2
Dělení a tvarování perníkového těsta	2
Pečení výrobků	2
Příprava a použití náplní a polev pro pekařské výrobky	2
Uchovávání, balení a expedice perníků	2
Obsluha strojů a zařízení pro pekařskou výrobu	3
Posuzování jakosti surovin, polotovarů a hotových pekařských výrobků	2
Provádění hygienicko-sanitační činnosti v potravinářských provozech, dodržování bezpečnostních předpisů a zásad bezpečnosti potravin	3
Prodej perníků a výrobků z perníkového těsta	3
Vedení provozní evidence při výrobě a prodeji pekařských výrobků	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 07.08.2007

Kritéria a způsoby hodnocení

Příjem a uchování surovin, polotovarů a přísad pro výrobu perníků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit žádanku	Praktické předvedení
b) Převzít suroviny, polotovary a přísady, zkontrolovat množství a kvalitu surovin, polotovarů a přísad	Praktické předvedení a slovní vyjádření
c) Uskladnit suroviny, polotovary a přísady	Praktické předvedení a slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba technologického postupu pro výrobu perníků a výrobků z perníkového těsta

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit technologický postup a organizaci výroby	Slovní vyjádření
b) Zvolit odpovídající stroje a zařízení podle technologického postupu	Slovní vyjádření

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava, výpočet spotřeby a úprava surovin pro výrobu perníků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat spotřebu surovin pro daný výrobek podle zvoleného technologického postupu (receptury)	Praktické předvedení a slovní vyjádření
b) Navážít potřebné množství surovin a přísad	Praktické předvedení
c) Připravit suroviny k technologickému zpracování	Praktické předvedení a slovní vyjádření
d) Objasnit vlastnosti a způsoby úpravy použitých surovin s ohledem na technologický postup (recepturu)	Slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování těst dle receptur pro výrobu perníků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit těsto v požadované kvalitě a množství podle zvoleného technologického postupu	Praktické předvedení
b) Nechat těsto odležet a uchovat před dalším zpracováním podle zásad výroby bezpečných potravin	Praktické předvedení a slovní vyjádření

Je třeba splnit obě kritéria.

Dělení a tvarování perníkového těsta

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Tvarovat těsto do požadovaného tvaru v souladu s technologickým postupem, vytvarované kousky umístit na plechy	Praktické předvedení
b) Uplatnit estetická pravidla při zhotovování výrobků z perníkového těsta	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Pečení výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit správnou teplotu a dobu pečení	Slovní vyjádření
b) Připravit pec a nastavit teplotu pece	Praktické předvedení
c) Upéct výrobky, vyjmout z pece	Praktické předvedení a slovní vyjádření
d) Posoudit stupeň propečení výrobku	Praktické předvedení a slovní vyjádření
e) Upečené výrobky připravit pro další zpracování	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava a použití náplní a polev pro pekařské výrobky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit náplně a polevy podle zvoleného technologického postupu	Praktické předvedení
b) Použít náplně a polevy k dohotovení výrobku v souladu se zvoleným technologickým postupem	Praktické předvedení
c) Uchovat náplně a polevy podle zásad výroby bezpečných potravin před dalším zpracováním	Praktické předvedení a slovní vyjádření
d) Uplatnit estetická pravidla při zhotovování perníků	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uchovávání, balení a expedice perníků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uchovávat perníky podle zásad výroby bezpečných potravin	Slovní vyjádření
b) Balit a označovat výrobky podle technologického postupu	Slovní vyjádření a praktické předvedení
c) Ukládat výrobky do přepravních obalů.	Praktické předvedení
d) Vyřazovat výrobky nestandardní jakosti	Slovní vyjádření
e) Expedovat perníky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha strojů a zařízení pro pekařskou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obsluhovat stroje a zařízení v souladu se zásadami bezpečnosti práce	Praktické předvedení
b) Provést čištění a běžnou údržbu strojů a zařízení při výrobě perníků	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Posuzování jakosti surovin, polotovarů a hotových pekařských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sledovat kritické body během celé výroby	Slovní vyjádření a praktické předvedení
b) Provést výstupní kontrolu polotovarů a hotových perníků z hlediska bezpečnosti potravin, hmotnosti, velikosti a vzhledu výrobku, připravit vzorky a provést senzorickou analýzu	Slovní vyjádření a praktické předvedení
c) Vyvodit nápravu a opatření ze zjištěných výsledků	Slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění hygienicko-sanitační činnosti v potravinářských provozech, dodržování bezpečnostních předpisů a zásad bezpečnosti potravin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat hygienické předpisy, osobní hygienu a zásady bezpečnosti potravin	Zkoušející ověřuje hodnotící kritéria průběžně při plnění příslušných odborných způsobilostí
b) Používat pracovní oděv a ochranné pomůcky	Zkoušející ověřuje hodnotící kritéria průběžně při plnění příslušných odborných způsobilostí
c) Dodržovat sanitační řád	Zkoušející ověřuje hodnotící kritéria průběžně při plnění příslušných odborných způsobilostí
d) Dodržovat zásady bezpečnosti, hygieny práce a ochrany zdraví při práci a požární prevence	Zkoušející ověřuje hodnotící kritéria průběžně při plnění příslušných odborných způsobilostí
e) Rozlišovat specifická bezpečnostní rizika související s manipulací se strojním vybavením a s výkonem pracovních činností při výrobě perníků	Slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Prodej perníků a výrobků z perníkového těsta

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystavovat nabídkový sortiment perníků a výrobků z perníkového těsta v souladu s estetickými principy a hygienickými předpisy	Praktické předvedení a slovní vyjádření
b) Vyřizovat objednávky zákazníků, dodržovat zásady prodeje perníků	Praktické předvedení
c) Balit a expedovat, případně prodávat perníky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozní evidence při výrobě a prodeji pekařských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vést předepsanou provozní evidenci surovin, polotovarů a hotových výrobků při výrobě a prodeji výrobků z perníkového těsta	Praktické předvedení

Kritérium je třeba splnit.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Všechny osoby, které se přímo zúčastní praktické zkoušky, musí mít platný zdravotní průkaz pro práci v potravinářství. Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Ověřování by mělo být pokud možno spojeno v navazující činnosti vedoucí k výrobě perníků s využitím technologických postupů, estetických pravidel a hygienických zásad výroby bezpečných potravin.

Uchazeči bude zadána příprava různých druhů perníků, množství určí zkoušející.

Při ověřování kompetencí, zejména formou praktického předvedení, zkoušející sleduje dodržování hygienických zásad při výrobě bezpečných potravin a dodržování technologického postupu, které zajistí kvalitu potravin z hlediska výživy.

Dále zkoušející posuzuje hospodárné využívání surovin, dodržování ekologických principů při výrobě, dodržování zásad bezpečnosti práce, dodržování časového harmonogramu a organizaci práce.

Výsledné hodnocení

Každá autorizovaná osoba hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci do klasifikačního zápisu o zkoušce. Pro zápis hodnocení jednotlivých kritérií lze použít různé značky, ale výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít "vyhověl" nebo "nevyhověl" v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky od každé autorizované osoby zní buď "vyhověl", pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo "nevyhověl", pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl. Konečné hodnocení uchazeče probíhá na základě těchto návrhů podle § 18 odst. 7 zákona č. 179/2006 Sb.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně úplné střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání pekař nebo cukrář + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti pekařské nebo cukrářské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti potravinářství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti pekařské nebo cukrářské výroby nebo alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vyšší odborné vzdělání v oblasti potravinářství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti pekařské nebo cukrářské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na potravinářskou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti pekařské nebo cukrářské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí mít zdravotní průkaz pro práci v potravinářství
- Autorizovaná osoba, nebo jí pověřený pracovník, musí mít osvědčení pro obsluhu plynových zařízení
- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci dle příslušných ustanovení dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), musí absolvovat přípravu zaměřenou na uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, nebo přípravu zaměřenou na základní znalosti v oblasti pedagogických věd s těžištěm v problematice zkoušení v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici pekařskou dílnu vybavenou na patřičné úrovni, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

Suroviny pro výrobu perníků

Technologické postupy a receptury

Tabulky výživových hodnot

Technologické vybavení pro výrobu a balení perníků

Obalový materiál

Příjemky, výdejky zboží a surovin

Odpovídající technické vybavení a čisticí prostředky nutné k zajištění hygieny a sanitace provozu

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou potravinářství a zástupci následujících institucí:
Ministerstvo zemědělství ČR
Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů
Národní ústav odborného vzdělávání.
Své podněty a připomínky dodaly i některé školy vyučující obor vzdělání pekař.